

наук. Спеці.: 10.01.08 – журналістика / Андрій Юричко. – К., 2007. – 18 с.

12. Несвіт Г. П. Інформаційна політика держави як фактор реформування суспільства. Автореф. дис. ... канд. політичних наук. Спец.: 23.00.02 – політичні інститути і процеси / Галина Несвіт. – Одеса, 2001. – 19 с.

13. Жовтенко Т. Г. Інформаційне забезпечення політики держави у боротьбі з міжнародним тероризмом: на прикладі США. Автореф. дис. ... канд. політичних наук. Спец.: 21.01.01 – основи національної безпеки держави (політичні науки) / Тарас Жовтенко. – К., 2010. – 22 с.

14. Горбулін В. П. Інформаційні операції та безпека суспільства: загрози, протидія, моделювання: монографія / В. П. Горбулін, О. Г. Додонов, Д. В. Ланде. – К.: Інтертехнологія, 2009. – 164 с.

15. Абакумов В. М. Правове регулювання протидії інформаційним війнам в Україні. Автореф. дис. ... канд. юридичних наук. Спец.: 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / Віктор Абакумов. – Запоріжжя, 2011. – 22 с.

16. Мамад'ярова Р. А. Информационная безопасность, ее сущность, структура и обеспечение в конфликтных ситуациях / Рухангиз Алигусейн кизи Мамад'ярова // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К.: ВІР УАН, 2012. – Вип.56 (№1). – С.591–594.

17. Пода Т. А. Інформаційно-комунікаційні технології в контексті сучасних міжнародних відносин: соціально-філософський аналіз / Т. А. Пода // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. – К.: НАУ, 2013. – С.59–63.

References

1. Istorija informacijno-psihologichnogo protyborstva: pidruchnyk / za zag. red. Je. D. Skulysha. – K.: Naukovo-vydavnychij viddil NA SB Ukrai'ny, 2012. – 212 s.

2. Otreshko V. Informacijna bezpeka v konteksti movnyh priorytetiv ukrai'ns'kogo derzhavotvorennya / V. Otreshko // Gileja: naukovyj visnyk: zbirnyk naukovykh prac'. – K.: Vydavnytvo «Gileja», 2014. – Vyp.89 (10). – S.319–323.

3. Malyk Ja. Zabezpechennja informacijnoi' bezpeky Ukrai'ny u konteksti svitovogo dosvidu / Ja. Malyk, O. Bereza // Efektyvnist' derzhavnogo upravlinnja: zbirnyk naukovykh prac' L'viv's'kogo regional'nogo instytutu derzhavnogo upravlinnja Nacional'noi' akademii' derzhavnogo upravlinnja pry Prezydentovi Ukrai'ny. – L'viv: LRIDU NADU, 2012. – Vyp.32. – S.20–27.

4. Gida O. F. Shhodo osnovnyh zasad formuvannja derzhavnoi' informacijnoi' polityky / Oleksandr Gida // Borot'ba z organizovanoju zlochyynnistju i korupcijeju (teorija i praktyka). Naukovo-praktychnyj zhurnal. – 2013. – №1 (29). – S.333–341.

5. Gurkovs'kyj V. D. Vzajemovidnosny organiv derzhavnoi' vlady u sferi zabezpechennja informacijnoi' bezpeky Ukrai'ny: organizacijno-pravovi pytannja / V. D. Gurkovs'kyj // Visnyk UADU pry Prezidenti Ukrai'ny. – 2002. – №3. – S.27–32.

6. Smola L. Je. Informacijno-psihologichni determinanty suchasnogo politychnogo procesu (svitovyj ta vitchyznjanij konteksty). Avtoref. dys. ... doktora politychnykh nauk. Spec.: 23.00.01 – teorija ta istorija politychnoi' nauky / Lidija Smola. – L'viv, 2011. – 34 s.

7. Grygor'jev V. I. Informacijna bezpeka u derzhavnomu upravlinni / V. I. Grygor'jev // Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija. Naukovyj zhurnal. – 2013. – №4. – S.53–55.

8. Morozov O. L. Informacijna bezpeka v umovah suchasnogo stanu i perspektiv rozvytku derzhavnosti / O. L. Morozov // Viche. – 2007. – T.1. – №12. – S.23–25.

9. Petrov V. V. Vojenno-informacijna bezpeka Ukrai'ny za umov posylennja zagroz informacijnyh vijn. Avtoref. dys. ... kand. politychnykh nauk. Spec.: 21.01.01 – osnovy nacional'noi' bezpeky derzhavy (politychni nauky) / Valentyn Petrov. – K., 2010. – 24 s.

10. Lipkan V. A. Informacijna bezpeka Ukrai'ny v umovah jevrointegracij: Navchal'nyj posibnyk / V. A. Lipkan, Ju. Je. Maksymenko, V. M. Zhelihovs'kyj. – K.: KNT, 2006. – 280 s.

11. Jurychko A. V. Informacijni manipuljacii' u povidomlennjah svitovoi' periodychnoi' presy v konteksti informacijnoi' bezpeky Ukrai'ny: stan ta shljahy protydii'. Avtoref. dys. ... kand. filologichnykh nauk. Specii.: 10.01.08 – zhurnalistyka / Andrij Jurychko. – K., 2007. – 18 s.

12. Nesvit G. P. Informacijna polityka derzhavy jak faktor reformuvannja suspil'stva. Avtoref. dys. ... kand. politychnykh nauk. Spec.: 23.00.02 – politychni instytuty i procesy / Galyna Nesvit. – Odesa, 2001. – 19 s.

13. Zhovtenko T. G. Informacijne zabezpechennja polityky derzhavy u borot'bi z mizhnarodnym teroryzmom: na prykladі SShA. Avtoref. dys. ... kand. politychnykh nauk. Spec.: 21.01.01 – osnovy nacional'noi' bezpeky derzhavy (politychni nauky) / Taras Zhovtenko. – K., 2010. – 22 s.

14. Gorbulin V. P. Informacijni operacii' ta bezpeka suspil'stva: zagrozy, protydija, modeljuvannja: monografija / V. P. Gorbulin, O. G. Dodonov, D. V. Lande. – K.: Intertehnologija, 2009. – 164 s.

15. Abakumov V. M. Pravove reguljuvannja protydii' informacijnym vijnam v Ukrai'ni. Avtoref. dys. ... kand. jurydychnykh nauk. Spec.: 12.00.07 – administratyvne pravo i proces; finansove pravo; informacijne pravo / Viktor Abakumov. – Zaporizhzhja, 2011. – 22 s.

16. Mamad'jarova R. A. Informacionnaja bezopasnost', ee sushhnost', struktura i obespechenie v konfliktnykh situacijah / Ruhangiz Aligusejn kizi Mamad'jarova // Gileja: naukovyj visnyk. Zbirnyk naukovykh prac'. – K.: VIR UAN, 2012. – Vyp.56 (№1). – S.591–594.

17. Poda T. A. Informacijno-komunikacijni tehnologii' v konteksti suchasnyh mizhnarodnyh vidnosyn: social'no-filosofs'kyj analiz / T. A. Poda // Visnyk Nacional'nogo aviacijnogo universytetu. Serija: Filosofija. Kul'turologija: Zbirnyk naukovykh prac'. – K.: NAU, 2013. – S.59–63.

Zakharenko K., Ph.D., applicant, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv), gileya.org.ua@gmail.com

Information influences as sources of information danger exacerbation

Information security has a human dimension. Therefore, education of citizens plays an important role in confronting destructive external and internal information influences. Its proper level is called for by the state and civil society. Indeed, the uneducated population easily falls under the destructive influence of information threats of the modern global world. Unfortunately, Ukraine does not have sufficient resources and technologies to adequately confront external threats. In view of this, the strategy of forming the national information security system of our state can only be the maximum leveling of destructive influences on the part of external information threats. To this end, Ukraine needs to implement democratic reforms, to form a civil society, to ensure the functioning of the rule of law and the growth of the political and civic culture of the population. At the same time, reformers need to keep in mind that the global nature of the information society determines the rapid transformation of external threats into the internal ones, turning them into constant challenges that unfold within the national cultural, informational and socio-political space. In addition, modern global information systems, the media, and network tools make the boundary between external and internal threats almost invisible.

Keywords: person, culture, information, globalization, information impulse, information threat, information security.

***

УДК 141.7

Концурак О.,
здобувач, Національний педагогічний
університет ім. М. П. Драгоманова
(Україна, Київ), gileya.org.ua@gmail.com

ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ ДЕРЖАВИ: ПАРАДОКСИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ

Однією з ключових суперечностей екологічної ситуації в Україні є малоєфективне управління макроекономічними процесами, результатом якого є зневажливе ставлення до екологічної проблематики. Від такого управління значною мірою залежить раціональність використання національних природних ресурсів, бережливості у ставленні до природи і соціокультурного середовища, зрештою, до людини і її повсякденного оточення. Загрозилими стають викиди у природу залишків та побічних продуктів промислового виробництва. В результаті забруднення ґрунтів, водоймищ, лісових масивів, природне середовище стає агресивно-ворожим людині; знаходження в ньому загрожує захворюваннями, що не піддаються діагностиці. Парадокс

закледається в тім, що на рівні теорії ці питання визначені досить чітко, ясно й зрозуміло; на рівні ж практики – вони просто ігноруються. Відповідальність за порушення норм екологічно-безпечної діяльності в Україні носить віртуальний характер.

Ключові слова: людина, природа, культура, екологія, політика, освіта, виховання.

За підрахунками експертів, порівняно з країнами Європи Україна на 1 дол. ВВП викидає у 24 рази більше сірчаного ангідриду, у 8 разів – окислів азоту, у 23 рази – аміаку. При цьому в Україні забруднення води на 1 дол. ВВП є більшим в 11 разів. У нас втрати робочого часу від екологічно зумовленої захворюваності становлять у середньому на 1 працівника 48 годин на рік [1, с. 78]. Такі показники є підтвердженням фактичної відсутності екологічної складової в актуальному політичному, економічному, соціальному порядку денному. І тут не можуть розглядатися в якості виправдань економічних кризових явища, що переслідують нашу країну, або ж політична нестабільність. Без врахування екологічної складової сьогодні є неможливим існування демократичної політичної системи. Від цієї складової безпосередньо залежить можливість громадян брати участь у забезпеченні власних невід'ємних потреб, а також у формуванні політичних перспектив розвитку національних державотворчих процесів.

В українській науковій та експертній спільноті теж склався доволі стійкий консенсус щодо того, що держава не докладає достатніх зусиль заради формування та втілення ефективної та дієвої екологічної політики. Екологічна складова в структурі української політики багато в чому залишається декларативною та маніпулятивно-демагогічною. Різні політики та чиновники можуть в своїх цілях використовувати екологічні гасла, але для створення системи ефективної природоохорони на державному рівні не здійснюються майже ніякі ефективні заходи. «Аналіз динаміки основних показників якості компонентів довкілля свідчить про такі проблеми, які не знаходять вирішення: 1) постійне зростання забруднення повітря спричиненого викидами мобільних джерел (транспортними засобами); 2) скорочення запасів питної води; 3) надзвичайно високий рівень розораності території країни та значне поширення ерозійних явищ; 4) забруднення сільськогосподарських ґрунтів пестицидами; 5) низький рівень лісистості, що ставить під загрозу стабільність багатьох екосистем на території країни та спричиняє втрату біорізноманіття; 6) низькі темпи та масштаби рекультивациі земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин; 7) зношеність основних виробничих фондів на об'єктах економіки та господарювання, більшість з яких працює на критичній межі технологічної безпеки; 8) невирішеність питань сортування та переробки побутових відходів, розширення старих і побудови нових полігонів для побутового сміття; 9) низький рівень упровадження нових ефективних методів утилізації виробничих відходів; 10) недосконалість законодавства з питань охорони довкілля; 11) декларативний характер заходів, спрямованих на підтримку біобезпеки в країні і уникнення небажаних впливів на здоров'я людей. Отже, ґрунтуючись на аналізі вищенаведеної інформації відносно стану охорони довкілля в Україні, слід зазначити, що результативність державної екологічної

політики України в сучасних умовах є низькою» [2, с. 71–72]. Саме виходячи з цього, можемо стверджувати високу концептуально-теоретичну та практичну актуальність нашого дослідження, основною метою якого є визначення, формулювання та пошук шляхів реалізації цілісної парадигми екологічно-політичної діяльності для української держави, громадянського суспільства та всіх суб'єктів, від яких тим чи іншим чином залежить збереження довкілля на території нашої країни.

Однією з ключових суперечностей, що існує в екологічній свідомості сучасного українського суспільства, є протиставлення між розумінням складності і кризовості екологічної ситуації в країні та неготовністю докладати цілеспрямованих, постійних, систематичних зусиль щодо її покращення. Окремим громадянам та їх асоціаціям неможливо з нуля створити цілісну систему організованого захисту довкілля. Цим має цілеспрямовано займатися держава, вже потім залучаючи широкі верстви громадськості. Але, на думку експертів, зокрема відомого українського науковця М. Хилька, «складна екологічна ситуація в Україні значною мірою зумовлена тим, що в нашій державі недостатня увага приділяється питанням екологізації державної політики, суспільної свідомості та моралі, культури та освіти, що передбачає формування принципово нових цінностей, пріоритетів та світоглядних орієнтирів соціально-економічного розвитку, націленого на раціональне використання природних ресурсів і збереження та гармонійне відтворення усіх екосистем» [3, с. 7]. Наше дисертаційне дослідження є актуальним саме в контексті вирішення цього фундаментального феноменологічного протиріччя. Постійного концептуально-теоретичного обґрунтування потребує ідея підсилення екологічної складової в структурі української політики. Більше того, з нашої точки зору, її необхідно не просто підсилити, а створювати на абсолютно нових принципових засадах, ключовою з яких має стати наскрізна інтегрованість, іманентність екологічної проблематики щодо будь-якого прояву соціальної та індивідуальної життєдіяльності в нашій країні.

Тільки тоді, коли кожен громадянин, кожен підприємець, кожен посадовець буде на глибокому індивідуально-феноменологічному та соціально-відповідально-етичному рівні відчувати необхідність збереження чистого довкілля для себе і своїх нащадків, в нашій країні може відбутися якийсь зсув в справі розбудови сучасної екологічної політики. Поки що ж ми обмежуємося констатацією катастрофи і декларативними заявами, які нехай і фіксуються на законодавчому рівні. На законодавчому рівні в Україні визначено такий комплекс ключових першопричин екологічних проблем: 1) успадкована структура економіки з переважаючою частковою ресурсо- та енергоємними галузями, негативний вплив якої був посилений переходом до ринкових умов; 2) зношеність основних фондів промислової і транспортної інфраструктури; 3) існуюча система державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища, регулювання використання природних ресурсів, відсутність чіткого розмежування природоохоронних та господарських функцій; 4) недостатня сформованість інститутів громадянського суспільства; 5) недостатнє розуміння

в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку; б) недотримання природоохоронного законодавства [4]. Але, з нашої точки зору, вплив цих факторів можна було б поступово нівелювати, якби держава проводила чітко сформовану та систематичну екологічну політику, а не обмежувалась би декларативними заявами та прийняттям розпорошених, не об'єднаних в єдину систему та складно виконуваних законодавчих актів.

Варто відзначити, що на тому історичному етапі, коли в розвинених країнах встановлювалися та затверджувалися ключові принципи цивілізованої сучасної екологічної політики, Україна переживала кардинальні та надзвичайно болісні державотворчі трансформації. Історично так склалося, що модернізаційний прорив в екологічній політиці провідних країн світу стався після 1992 року (Конференція в Ріо). З цього моменту екологічна проблематика стає невід'ємною в будь-яких економічних розрахунках та діяльності [5, р. 325]. Україна ж тоді переживала гостру фазу державотворчої, економічної, соціальної трансформації, через що просто не могла реалізувати принципи екологічної політики, що тоді ставали обов'язковими для економічно розвинених світових лідерів. Водночас це не може слугувати виправданням того, що в наступні 20 років не було зроблено жодних реальних зусиль для формування та впровадження системної екологічної політики в діяльність нашої держави.

Окрім того, на сьогодні вже є розробленими доволі успішні моделі державної екологічної політики, що вдало застосовуються в країнах Європейського Союзу, а також в інших розвинених країнах. Україна має просто імплементувати вже створені принципи і норми, а також пристосувати їх до тієї специфіки, що склалася в нашій країні в аспекті взаємодії суспільства і природи. Тим більше, що такі принципи є доволі універсальними та раціональними. «У якості пріоритетів державної політики забезпечення національної безпеки, зокрема її екологічної складової визначають: створення збалансованої системи природокористування на основі впровадження економічних механізмів ощадливого споживання природних ресурсів, зменшення шкідливих викидів та застосування екологічно безпечних ресурсо- і енергозберігаючих технологій; забезпечення ефективного функціонування єдиної державної системи цивільного захисту, запобігання та ліквідації наслідків техногенних катастроф, підвищення рівня ядерної та радіаційної безпеки; докорінне реформування та модернізація основних фондів житлово-комунального господарства як підґрунтя створення безпечного середовища життєдіяльності населення» [6, с. 8]. Такі принципи мають бути забезпечені відповідними законодавчими актами, а також чіткими процедурами моніторингу та виконання. Цілісність кодифікованого законодавства, державної виконавчої діяльності та активності громадських груп та організацій має стати дієвим простором для втілення ефективної екологічної політики, чого поки що так і не сталося в Україні.

Дійсно, в нашій державі і надалі приймаються законодавчі акти екологічного спрямування, але їх втілення та реалізація залишається периферійним завданням в національній політичній системі. Безсистемність законодавства не дозволяє всім суб'єктам

екологічної політики (від державних органів до громадських інституцій) реально впроваджувати сучасні та дієві екополітичні принципи та дії. «Проблеми реалізації принципів державної екологічної політики в Україні пов'язані з недосконалістю законодавчих та нормативно-правових актів, відсутністю необхідних обсягів фінансування, неузгодженістю дій органів влади та суб'єктів господарювання, безвідповідальною, руйнівною для природи діяльністю підприємств, а головне – з необґрунтованістю, розмитістю, нечіткістю стратегічних рекомендацій і планів дій щодо формування заходів, спрямованих на їх розв'язання» [7, с. 109]. В цьому й полягає одна з найважливіших суперечностей екологічної політики та екологічної ситуації в Україні в останні десятиліття: на декларативному рівні визнається катастрофічна ситуація та робляться політичні заяви про невідкладність її розв'язання, а на нормативно-інструментальному – не робиться майже нічого, що й призводить до щорічного погіршення екологічної ситуації в нашій країні, про яке яскраво свідчать регулярні рейтинги міжнародних дослідницьких організацій та установ.

Якпоказує практика розвинених країн, найактивнішим суб'єктом реалізації принципів цивілізованої екологічної політики є громадянське суспільство у вигляді потужних регіональних та загальнонаціональних громадських організацій. В нашій країні також є значна кількість таких асоціацій, але вони так і не стали повноцінними суб'єктами в структурі української політики. «Україні сьогодні необхідне підвищення прозорості діяльності органів виконавчої влади у сфері охорони навколишнього природного середовища та діяльності інших органів влади, що впливає на довкілля, шляхом систематичного інформування про діяльність органів виконавчої влади у сфері охорони навколишнього природного середовища через засоби масової інформації, Інтернет та офіційні видання. Необхідним є забезпечення постійної участі громадськості в процесі прийняття рішень, що стосуються довкілля, та здійсненні державної екологічної політики України на всіх рівнях» [8, с. 11]. Поки що ж можна стверджувати, що українська екологічна політика зупиняється на рівні прийняття законодавчих актів, що складно реалізуються, декларативних заяв безвідповідальних політиків та дій громадських організацій, що мають в основному інформативний характер. На жаль, наше суспільство ще не навчилася використовувати таку інформацію, щоб тиснути на владу, вимагати від неї дотримання законних прав на чисте довкілля і достойний рівень якості життя.

Поки українці самі не усвідомлять на глибинному феноменологічному рівні, що чисте довкілля – це їх безумовне право, яке необхідно відстоювати всіма доступними засобами, влада не буде ефективно реагувати на необхідність поліпшення екологічної ситуації в країні. Через це формування сучасної екологічної політики в нашій країні наштовхується ще й на таку світоглядно-ціннісну суперечність, коли більшість громадян в тій чи іншій мірі не усвідомлює власну відповідальність за стан оточуючого середовища, в якому нам доводиться проживати. «Необхідність здійснення державної екологічної політики повинна усвідомлюватись і прийматись усіма, від кого залежить її виконання. Цьому сприяє розвиток системи моніторингу, а також забезпечення

не лише всеохоплюючої, а й доступної екологічної інформації. Дані щодо забруднення навколишнього середовища мають бути відомі кожному. Усвідомлення необхідності змін у сфері екології не обов'язково повинне диктуватись моральними принципами, воно може включатись у розрахунок на отримання певної користі: або матеріальних благ, або репутації в діловому світі тощо. У будь-якому разі кожна людина має бути зацікавленою у здійсненні реальних і позитивних екологічних перетворень [9, с. 203]. Таким чином, на сьогодні маємо констатувати наявність цілої низки суперечностей різного рівня, що існують як в усвідомленні екологічної ситуації в нашій державі, так і в спробах формувати більш-менш зрозумілу екологічну політику як з боку держави, так і з боку громадянського суспільства. Саме необхідність концептуально-теоретичного аналізу таких суперечностей й обумовлює високу науково-евристичну актуальність нашого дослідження.

Список використаних джерел

1. Хвесик М. А. Екологічна криза в Україні: соціально-економічні наслідки та шляхи її подолання / М. А. Хвесик, А. В. Степаненко // Економіка України. – 2014. – №1. – С.74–86.
2. Колєнов О. М. Сучасний стан охорони довкілля в Україні та результативність державної екологічної політики / О. М. Колєнов // Актуальні проблеми державного управління: Збірник наукових праць. – Харків: Видавництво ХарРІ НАДУ «Magistr», 2013. – №2 (44). – С.67–73.
3. Хилько М. Екологізація політики / М. Хилько. – К.: ВАДЕКС, 2014. – 344 с.
4. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року. Затверджено Законом України від 21.12.2010 №2818-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №26. – Ст.218.
5. Knoepfel P. Environmental Policy Analyses: Learning from the Past for the Future / Peter Knoepfel. – Berlin: Springer-Science & Business Media, 2007. – 506 p.
6. Ковалевська Ю. С. Державне управління процесами забезпечення екологічної безпеки в Україні. Автореф. дис. ... канд. наук з державного управління. Спец.: 25.00.02 – механізми державного управління / Юлія Ковалевська. – Донецьк, 2009. – 22 с.
7. Ветвицький Д. О. Напрями та пріоритети розвитку державної екологічної політики України в умовах глобалізації / Д. О. Ветвицький // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. – К.: АМУ, 2013. – Вип.1. – С.108–121.
8. Ветвицький Д. О. Розвиток державної екологічної політики України в умовах глобалізації. Автореф. дис. ... канд. наук з державного управління. Спец.: 25.00.02 – механізми державного управління / Дмитро Ветвицький. – К., 2010. – 22 с.

References

1. Hvesyk M. A. Ekologichna kryza v Ukraini: social'no-ekonomichni naslidky ta shljahy i'i' podolannja / M. A. Hvesyk, A. V. Stepanenko // Ekonomika Ukrainy. – 2014. – №1. – S.74–86.
2. Koljenov O. M. Suchasnyj stan ohorony dovkillja v Ukraini ta rezul'tatynist' derzhavnoi' ekologichnoi' polityky / O. M. Koljenov // Aktual'ni problemy derzhavnogo upravlinnja: Zbirnyk naukovykh prac'. – Harkiv: Vydavnytvo HarRI NADU «Magistr», 2013. – №2 (44). – S.67–73.
3. Hyl'ko M. Ekologizacija polityky / M. Hyl'ko. – K.: VADEKS, 2014. – 344 s.
4. Osnovni zasady (strategija) derzhavnoi' ekologichnoi' polityky Ukrainy na period do 2020 roku. Zatverdzheno Zakonom Ukrainy vid 21.12.2010 №2818-VI // Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrainy. – 2011. – №26. – St.218.
5. Knoepfel P. Environmental Policy Analyses: Learning from the Past for the Future / Peter Knoepfel. – Berlin: Springer-Science & Business Media, 2007. – 506 p.

6. Kovalevs'ka Ju. S. Derzhavne upravlinnja procesamy zabezpechennja ekologichnoi' bezpeky v Ukraini. Avtoref. dys. ... kand. nauk z derzhavnogo upravlinnja. Spec.: 25.00.02 – mehanizmy derzhavnogo upravlinnja / Julija Kovalevs'ka. – Donec'k, 2009. – 22 s.

7. Vetyvc'kyj D. O. Naprjamy ta prjorytety rozvytku derzhavnoi' ekologichnoi' polityky Ukrainy v umovah globalizacii' / D. O. Vetyvc'kyj // Naukovi rozvidky z derzhavnogo ta municypal'nogo upravlinnja. – K.: AMU, 2013. – Vyp.1. – S.108–121.

8. Vetyvc'kyj D. O. Rozvytok derzhavnoi' ekologichnoi' polityky Ukrainy v umovah globalizacii'. Avtoref. dys. ... kand. nauk z derzhavnogo upravlinnja. Spec.: 25.00.02 – mehanizmy derzhavnogo upravlinnja / Dmytro Vetyvc'kyj. – K., 2010. – 22 s.

Kontsurak O., applicant, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv), gileya.org.ua@gmail.com

Ecological state of the state: paradoxes of theory and practice

One of the key contradictions in the environmental situation in Ukraine is the ineffective management of macroeconomic processes, which results in disparaging attitude to environmental issues. From such management to a large extent depends rationality of the use of national natural resources, cautiousness in relation to nature and socio-cultural environment, in the end, to the person and his everyday environment. The emissions from the nature of residues and by-products of industrial production become threatening. As a result of pollution of soils, reservoirs, and forest areas, the natural environment becomes aggressive and hostile to humans; finding it threatens diseases that cannot be diagnosed. The paradox is convinced that at the level of the theory these questions are defined quite clearly, clearly and clearly; At the same level of practice – they are simply ignored. Responsibility for violating the norms of ecologically safe activity in Ukraine is virtual.

Keywords: man, nature, culture, ecology; politics, education, education.

* * *

УДК 323.1:316.3(477)(045)

Красніцька Г. М.,

кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та економічної теорії, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (Україна, Вінниця), krasnitska-am@ukr.net

ПРОБЛЕМИ ЄДНОСТІ НАЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Досліджуються основні проблеми єдності нації в умовах глобалізації. Висвітлено результати етапів в умовах сучасного суспільства. Виявлено головну позицію глобалізації в сучасному світі.

Ключові слова: глобалізація, національна ідентичність, ідея, самосвідомість, культурна глобалізація, нація, визнання, європеїзація.

Глобалізація як історичне явище і феномен, а також як об'єктивна закономірність розвитку людства все частіше привертає увагу дослідників-науковців у всьому світі.

Поняття глобалізації трактувалось у значенні надання чому-небудь глобальних масштабів або глобального характеру. Кожна глобальна проблема досліджувалась окремо, а їх взаємозв'язок достатньо глибоко не вивчався. І лише у 1990-ті роки, по суті, сформувалась глобалістика як галузь науки [1].

Глобалізація (від англ. «globe» – земна куля) – складний, багатогранний процес, який має безліч проявів та включає багато проблем. Саме це робить проблематичним дати єдине, однозначно сформульоване визначення глобалізації, яке б охопило всі сторони цього вкрай складного явища, що має планетарні масштаби. Існують такі визначення:

Глобалізація – тривалий процес інтеграції національних економік світу з метою розв'язання глобальних проблем людства.